

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 55 ОТ 30 МАРТ 2020 Г.

ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА КОМПЕНСАЦИИ НА РАБОТОДАТЕЛИ С ЦЕЛ ЗАПАЗВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ ПРИ ИЗВЪНРЕДНОТО ПОЛОЖЕНИЕ, ОБЯВЕНО С РЕШЕНИЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ОТ 13 МАРТ 2020 Г., ИЛИ ОБЯВЕНАТА С РЕШЕНИЕ № 325 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 14 МАЙ 2020 Г. ИЗВЪНРЕДНА ЕПИДЕМИЧНА ОБСТАНОВКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(Загл., доп. – ДВ, бр. 50 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

(обн. ДВ, бр. 31 от 01.04.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., изм. и доп., бр. 37 от 21.04.2020 г., в сила от 21.04.2020 г., бр. 50 от 02.06.2020 г., в сила от 14 май 2020 г.)

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

Чл. 1. (1) (Изм. – ДВ, бр. 50 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) На работодател, който поради извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., или обявената с Решение № 325 на Министерския съвет от 14 май 2020 г. извънредна епидемична обстановка със своя заповед, издадена въз основа на заповед на държавен орган, е преустановил работата на предприятието или на част от предприятието, могат да се изплащат суми съгласно § 6 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците като компенсации с цел запазване на заетостта на работниците и служителите в предприятието.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) Компенсации по ал. 1 могат да се изплащат и на работодател, който по своя преценка и със своя заповед, издадена на основание чл. 120в, ал. 1 от Кодекса на труда, е преустановил работата на предприятието, на част от предприятието или на отделни работници и служители.

(3) Компенсации по ал. 1 могат да се изплащат и на работодател, който със своя заповед, издадена на основание чл. 138а, ал. 2 от Кодекса на труда, е установил непълно работно време в предприятието или в негово звено.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 50 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) Компенсации по ал. 1, 2 и 3 се изплащат за целия период или за част от периода от 13 март 2020 г. до 30 юни 2020 г., но за срок, не по-дълъг от три месеца.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) Компенсациите по ал. 1, 2 и 3 са в размер 60 на сто от размера на осигурителния доход за януари 2020 г. и от дължимите осигурителни вноски за сметка на работодателя на всеки работник или служител, за когото е приложен режимът по ал. 1, 2 и 3 и на когото ще бъде запазена заетостта за допълнителен период, равен на периода, за който се изплащат компенсации. В случаите на установено непълно работно време компенсацията се изплаща пропорционално на неотработеното време, но за не повече от 4 часа дневно.

(6) Компенсации не се изплащат за:

1. работници и служители, които не са били в трудово правоотношение с работодателя преди датата на обявяване на извънредното положение;

2. (доп. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) работници и служители, които ползват неплатен отпуск, отпуск за временна неработоспособност, за бременност и раждане, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст или отглеждане на дете до 2-годишна възраст;

3. работници и служители, за които работодателят получава финансиране за възнаграждения и осигурителни вноски от държавния бюджет, със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или други публични средства.

(7) Осигурителният доход за януари 2020 г. се определя, както следва:

1. за лицата, които имат отработени дни – среднодневният осигурителен доход се умножава по броя на работните дни за януари;

2. за лицата, които през целия месец са ползвали отпуск поради временна неработоспособност, за бременност и раждане или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст – среднодневният размер на дохода, от който е определено обезщетението, се умножава по броя на работните дни за януари;

3. за лицата, които през целия месец са ползвали отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст – минималната месечна работна заплата за страната;

4. за лицата, които са ползвали отпуск за временна неработоспособност, за бременност и раждане, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст или отглеждане на дете до 2-годишна възраст – среднодневният осигурителен доход, определен по реда на т. 2 и 3, се умножава по съответния брой работни дни;

5. за лицата, които през целия месец са били в неплатен отпуск или не са осигурени по чл. 4, ал. 1, т. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) при този работодател – минималната месечна работна заплата за страната.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г., бр. 50 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) Работодателят, получил компенсация по ал. 1 и/или ал. 2, изплаща на лицата по ал. 5 трудово възнаграждение в размер, не по-малък от размера на осигурителния доход за януари 2020 г. и внася дължимите осигурителни вноски за съответния месец.

(9) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г., изм., бр. 50 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) Работодателят, получил компенсация по ал. 3, изплаща на лицата по ал. 5 трудово възнаграждение в размер, определен като за работа при пълно работно време, не по-малък от размера на осигурителния доход за януари 2020 г. и внася дължимите осигурителни вноски за съответния месец.

Чл. 2. (1) За изплащане на компенсации по чл. 1, ал. 1 могат да кандидатстват работодатели, които:

1. са местни физически или юридически лица, както и чуждестранни юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България;

2. заявяват изплащане на компенсации за работници и служители, осигурени в икономическите дейности, посочени в приложението;

3. нямат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата или общината, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, и за които работодателят не е предприел действия за разсрочване, отсрочване или обезпечение;

4. не са обявени в несъстоятелност или не се намират в производство по несъстоятелност или ликвидация;

5. (изм. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) запазят заетостта на работниците и служителите, за които са получили компенсация, за допълнителен период, равен на периода, за който са изплатени компенсациите;

6. не прекратят трудови договори на работници и служители на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Кодекса на труда през периода, за който им се изплащат компенсации;

7. (доп. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) нямат установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност през период от 6 месеца преди издаването на заповедта за преустановяване на работа или за установяване на непълно работно време.

(2) За изплащане на компенсации по чл. 1, ал. 2 и 3 могат да кандидатстват работодатели от всички сектори от Класификацията на икономическите дейности (КИД – 2008), с изключение на секторите А, К, О, Р, Q, Т и U, които отговарят на критериите по ал. 1, т. 1 и 3 – 7 и са декларирали намаляване на приходите от продажби:

1. за лицата, учредени преди 1 март 2019 г. – с не по-малко от 20 на сто през месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението за изплащане на компенсация, спрямо същия месец на предходната календарна година;

2. за лицата, учредени след 1 март 2019 г. – с не по-малко от 20 на сто през месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението за изплащане на компенсация, спрямо усреднените приходи за януари и февруари на 2020 г.

Чл. 3. (1) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта издава заповед за откриване на процедура за кандидатстване на работодатели за изплащане на компенсация по чл. 1.

(2) Информация за реда и условията за кандидатстване се публикува на интернет страницата на Агенцията по заетостта и на информационните табла в дирекции „Бюро по труда“.

Чл. 4. (1) Работодателите по чл. 1, ал. 1, 2 и 3 подават в дирекция „Бюро по труда“, обслужваща територията по мястото на работа на работниците и служителите, заявление за изплащане на компенсация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта. Заявлението се подава на хартиен носител, по електронен път или с препоръчано писмо с обратна разписка чрез лицензиран пощенски оператор.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. заверено копие на заповедта на работодателя за преустановяване на работа по чл. 120в от Кодекса на труда или на заповедта за установяване на непълно работно време по чл. 138а, ал. 2 от Кодекса на труда;

2. декларация за обстоятелствата по чл. 2, ал. 1, т. 5 и 6;

3. декларация от работодателя и документи, удостоверяващи намаляване на приходите от продажби по чл. 2, ал. 2 – за работодателите по чл. 1, ал. 2 и 3;

4. списък на работниците и служителите, за които се подава заявление за изплащане на компенсация по реда на постановлението, съдържащ данни за лицата – трите имена, ЕГН или личен номер, личен номер на чужденец, служебен номер от Националната агенция за приходите, а за работниците и служителите по чл. 1, ал. 3 – продължителността на установеното непълно работно време;

5. декларация, съдържаща данни за платежна сметка на работодателя, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number – IBAN), водена от доставчик на платежни услуги, лицензиран от Българската народна банка, или от клон на доставчик на платежни услуги, осъществяващ дейност на територията на страната.

Чл. 5. (1) Комисия, определена със заповед на директора на дирекция „Бюро по труда“, разглежда документите по чл. 4 и извършва проверка за съответствие с критериите за изплащане на компенсация в срок до 7 работни дни от подаването на заявлението.

(2) Проверката на обстоятелствата по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 4 и 7 се извършва по служебен ред. Проверката по чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3 се извършва въз основа на информация, предоставена от Националната агенция за приходите, а по чл. 2, т. 7 – въз основа на информация, предоставена от Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“.

(3) Комисията отразява в протокол съответствието или несъответствието на работодателя с критериите за изплащане на компенсация.

(4) В срока по ал. 1 директорът на дирекция „Бюро по труда“ изпраща в Агенцията по заетостта списък на работодателите, които отговарят на критериите за изплащане на компенсация, протоколите на комисията и документите по чл. 4, ал. 2, т. 4 и 5.

(5) Агенцията по заетостта изпраща по електронен път на Националния осигурителен институт обобщена информация по ал. 4.

(6) Дирекция „Бюро по труда“ уведомява работодателите за съответствието или несъответствието с критериите за изплащане на компенсации, установено от комисията, в срок до 2 работни дни от датата на съставянето на протокола.

Чл. 6. Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта утвърждава образеца на декларациите по чл. 4, ал. 2, т. 2, 3 и 5.

Чл. 7. (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) Националният осигурителен институт ежемесечно изплаща на работодателите по чл. 5, ал. 4 компенсациите по чл. 1, ал. 5 въз основа на обобщената информация, предоставена от Агенцията по заетостта.

Чл. 8. (1) В случай на възобновяване на работа или отмяна на заповедта за установяване на непълно работно време през периода на изплащане на компенсациите работодателят уведомява писмено, включително по електронен път, Агенцията по заетостта в срок 3 работни дни от датата на издаването на заповедта за възобновяване на работа.

(2) Агенцията по заетостта изпраща информацията по ал. 1 по електронен път на Националния осигурителен институт.

Чл. 9. (1) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) Работодател, получил компенсация по реда на това постановление, който не изпълни задължението си по чл. 1, ал. 8 и 9 и чл. 2, ал. 1, т. 5 и 6 или декларира неверни данни по чл. 2, ал. 2, възстановява изплатените компенсация на бюджета на държавното обществено осигуряване.

(2) Работодател, получил компенсация по реда на това постановление, за когото Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ установи, че не изпълнява заявените с документите по чл. 4, ал. 2, т. 1, 2 и 4 обстоятелства съгласно чл. 1, ал. 1, 2 и 3, възстановява изплатените компенсация на бюджета на държавното обществено осигуряване.

(3) Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ уведомява Националния осигурителен институт за установените в рамките на контролната дейност обстоятелства по ал. 1 и 2.

Чл. 10. Изпълнението на дейностите и обмена на информация между Агенцията по заетостта и Националния осигурителен институт се осъществяват при условия и по ред, определени от управителя на Националния осигурителен институт и изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

Чл. 11. (1) Националният осигурителен институт създава и поддържа база данни за работодателите, на които са изплатени компенсация по това постановление.

(2) Базата данни съдържа информация за работодателя, за общата сума на изплатените компенсация за съответния месец и за общия брой на работниците и служителите, за които са изплатени.

(3) Базата данни е публична, с изключение на данните, представляващи „лични данни“ по смисъла на Закона за защита на личните данни.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. (Отм. - ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Постановлението се приема на основание § 6, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

§ 3. Изпълнението на постановлението се възлага на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта и управителя на Националния осигурителен институт.

§ 4. (1) Контролът по прилагането на постановлението се възлага на Националната агенция за приходите и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“.

(2) Агенцията по заетостта и Националният осигурителен институт предоставят по служебен път информация на Националната агенция за приходите и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, необходима за осъществяване на контрола.

§ 5. Постановлението влиза в сила от 13 март 2020 г.

§ 6. Компенсации по чл. 1 се изплащат след получаването на положително решение от Европейската комисия или на решение, че помощта не е държавна помощ по смисъла на чл. 107, ал. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Министър-председател: **Бойко Борисов**

Главен секретар на Министерския съвет: **Веселин Даков**

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 71 на МС от 16.04.2020 г. за изменение и допълнение на Постановление № 55 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. (ДВ, бр. 37 от 21.04.2020 г., в сила от 21.04.2020 г.)

.....

§ 8. Разпоредбите на това постановление се прилагат и за работодатели, подали заявления за изплащане на компенсации до влизането му в сила.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Постановление № 106 от 28 май 2020 г. за изменение и допълнение на Постановление № 55 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. (ДВ, бр. 50 от 02.06.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

.....

§ 4. Разпоредбите на това постановление се прилагат и за работодатели, подали заявления за изплащане на компенсации до влизането му в сила.

Списък на икономически дейности по чл. 2, ал. 1, т. 2 съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008)

Код по КИД – 2008	Наименование на позицията
47	Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети,* с изключение на: 47.11 – Търговия на дребно в неспециализирани магазини предимно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия; 47.2 – Търговия на дребно в специализирани магазини с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия; 47.73 – Търговия на дребно с лекарства и други фармацевтични стоки; 47.74 – Търговия на дребно с медицински и ортопедични стоки; 47.8 – Търговия на дребно на открити щандове и пазари; 47.9 – Търговия на дребно извън търговски обекти.
49.3	Друг пътнически сухопътен транспорт
51.1	Пътнически въздушен транспорт
55	Хотелиерство
56.1	Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване
56.3	Дейност на питейни заведения
59.14	Прожектиране на филми
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации
82.30	Организиране на конгреси и търговски изложения
85.10	Предучилищно образование (частен сектор)
85.53	Обучение на водачи на превозни средства
88.91	Дневни грижи за малки деца (частен сектор)
90	Артистична и творческа дейност
91	Други дейности в областта на културата
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих
96.04	Поддържане на добро физическо състояние
	Други икономически дейности – за работодатели, които са преустановили дейност, осъществявана на територията на отделни населени места, в които със заповед на държавен орган са въведени противоепидемични мерки на основание чл. 63 от Закона за здравето

* С работно място в търговски обект на територията на търговски център.